

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ HABER BÜLTENİ
Mayıs-Haziran 1999/Sayı 5

DEMOKRATİK TÜRKİYE, İNSANCA YAŞAM İÇİN

BİR KEZ DAHA ALANLARDAYDIK

Mühendis Mimarlar; Onurlu Bir Yaşam, Sanayileşen Ve Üreten Bir Türkiye, Tam Bağımsız-Demokratik Bir Ülke İçin Bir Kez Daha Sokaktaydı, Alandaydı...

"Demokratik Türkiye, İnsanca Yaşam" Mitingi, 3 Temmuz 1999 Cumartesi günü Ankara Tandoğan Meydanı'nda yapıldı. Türkiye'nin en bunalımlı dönemlerinden birini yaşadığı Milliyetçi Sol Hükümeti'nin IMF Heyeti ile yapılan görüşmeler sonucunda, Türkiye'nin gelecek yıllarını ipotek altına ladiği günlerde yapıldı miting... TMMOB Yönetim Kurulu'nca; Oda Yönetim Kurulları, Oda Birimleri ve İşyeri Temsilcilikleri ile yapılan görüşmeler sonucunda ve TMMOB İKK'larının önerileri doğrultusunda oluşturulan eylem programı kapsamında; 3 Temmuz 1999'da miting yapılması kararı alınmıştı. 15-20 gün gibi kısa bir sürede gerçekleştirilen mitinge yaklaşık 2000 mühendis-mimar katıldı.

"Yoksulluğun, işsizliğin, açlığın
Yatırımsızlığın, iç ve dış borçların
Sorumlususu...
Küçük bir azınlık
Rantiyecilerin, vurguncuların...
Bu soygun ve talanına...
Çoğunluk izin vermeyecektir!
İnsanlık onuruna yaraşır yaşam için,
Demokratik Türkiye için,

IMF değil
Biz karar vereceğiz!
Çokuluslu tekellerin
Sömürgesi olmayacağı!
Gaflet ve dalalet içinde olanları
Uyarıyoruz!

Mesajının yazılı olduğu dev pankartın ardında yerlerini alan Oda kortejleri gerek sağladıkları katılım, gerekse de coşkuları ile mitingi anlamlı kıldılar.

TMMOB Başkanı Yavuz Önen'in konuşması ile başlayan miting, şarkılarla-türkülerle-halaylarla yaklaşık 3,5 saat sürdü.

Yavuz Önen, konuşmasında hükümet uygulamalarını eleştirdi. Mühendis-mimarların artık susmayacağını dile getirdi. Önen, konuşmasında özetle şu noktalara değindi: "Bugün, bu meydanda, 1999 Türkiye'sinde emeği ile geçinenler olarak, geçmiş hükümetlerin ve bunların devamı olan 57. Hükümet'in kalkınma öngörülleri ile, ekonomik ve sosyal politikaları ile ve dayatıkları bütçe ile hesaplaşmak için buradayız. Sömürüye, işsizliğe, açlığa hayır demek için buradayız. Son günlerde, Ankara'da, IMF Heyeti ile Türkiye'nin dünya kapitalizmine, dünya tekellerine teslim edilmesinin pazarlıkları yapılmıştır. Emperyalizme, bir kez daha, geçit yok demek için buradayız..."

t m m o b ' d e n

H A B E R L E R -

Dünya Çevre Günü

5 Haziran "Dünya Çevre Günü" nedeniyle Çevre Bakanlığı tarafından Hilton'da gerçekleştirilen panele TMMOB adına Yönetim Kurulu üyemiz Dr. Nüvit Soylu panelist olarak katılmıştır.

Konuşmasında çevre konusuna en duyarlı kuruluşun TMMOB olduğunu belirten Soylu, TMMOB ve bağlı Odalarının, topluma hizmet ilkesinden hareketle, tüm faaliyetlerinin çevreyle doğrudan ya da dolaylı ilişkisi olduğunu, mesleki duyarlılık ve sorumluluk anlayışıyla çevre konusunun kendilerine verilen anayasal bir görev olduğunu açıklamıştır.

Mühendis ve mimarların, her alanda, tüm sektörlerde bilim ve teknolojiyi üreten, kullanan, uygulayan ya da insanlık adına insanların ihtiyaçları için yapıldığı öne sürülen mevcut ve genelde yanlış uygulamalara karşı duran, oysa, çevreye zararlı etkileri olmayan ya da ortadan kaldıran alternatifleri üreten bireyler olduğunu ifade etmiştir.

Çevre konusunda doğru yapılanmanın bu bilgi ve birikimin varılmasıyla değil kullandırılmasıyla ilişkisini savunarak, ülkemizde bilim ve teknolojiyi dışlayarak edilgen konuma getiren siyasetlerle bağımlı karar vericilerin, politikarlardan vazgeçmesini çözüm olarak önermiştir.

İnsan haklarından sayılan sağlıklı yaşama hakkının kullanılabilmesi için; beslenme hakkının korunmasında su ve toprağın önemine değinerek, Anayasa ve yasaların yaptırımları ile mahkeme kararları ve uygulamanın tartışılmasını istemiştir.

TMMOB ve bağlı Odaların çevreyle ilgili yapılanmada yer almasının gereğini savunarak mühendisi dışlayan çevre politikasından söz edilemeyeceğini vurgulamıştır.

Dünya Enerji Konferansı

Dünya Enerji Konferansı Türk Milli Komitesi'nce düzenlenen "Sürdürülebilir Kalkınmada Daha Temiz Fosil Yakıt Sistemleri İçin Tahminler; Avrasya Bölgesi'nde Fosil Yakıtların Stratejik Değerleri" konulu sempozyum 26-29 Mayıs 1999 Ankara'da yapıldı.

Sempozyum ulusal ve uluslararası geniş bir katılımı gerçekleştirildi. Sunumlar İngilizce olarak yapıldı. Rusça ve Türkçe'ye çevrildi.

Sempozyum TMMOB Enerji Komisyonu tarafından da izlendi.

Tartışma, dünyada giderek artan enerji talebini, kömürü dışlayarak karşılanabilir mi ekseninde sürdü. Tüm konuşmacılar dünyanın böyle bir lüksü olamayacağı, bu kaynakların mutlaka kullanılması gerektiğini ancak ocaktan çıktığı şekliyle değil, temiz kömür teknolojileri kullanılarak (sıvılaştırma, gazlaştırma ve akışkanlaştırma vs.) atmosfere

birakılan atıkların tutularak kullanılması yönünde önemli sunumlar verdiler.

Kömürün, enerji üretimindeki yerinin süreceği saptamasıyla sempozyum tamamlandı

TMMOB, HELECO-99 "21.Yüzyıl'da Çevre Teknolojileri Konferansı"na Katıldı

Yunanistan Teknik Odası'nca daha önce 1993 ve 1995 yıllarında düzenlenen ve son olarak da 3-6 Haziran 1999 tarihleri arasında Selanik'de gerçekleştirilen HELECO-99 21.Yüzyıl'da Çevre Teknolojileri Konferansı ve Sergisi'ne TMMOB Başkanı Yavuz Önen ve Uluslararası İlişkiler Komisyonu'ndan Dursun Yıldız katılmıştır.

Çok sayıda bilim adamı ve mühendisin yanı sıra yerel yöneticiler, Avrupa Komisyonu temsilcileri, WFEO Başkanı ve Komite Başkanları, çevre konusunda çeşitli uluslararası örgütlerin temsilcilerinin de katıldığı konferansta çeşitli oturum ve paneller düzenlenmiştir.

Su kaynakları yönetimi, hava kirliliği, çevre politikaları ve sürdürülebilir kalkınma, katı atıkların uzaklaştırılması ve yeni çevre teknolojileri konularında çok sayıda bildirinin sunulduğu HELECO-99'da çevre kirliliği konusunda bölgesel problemlerin de ele alındığı çeşitli özel oturumlar ve paneller de yapılmıştır. Bu oturumlardan biri Balkanlar'da su kaynakları yönetimi ve su kaynakları kirliliğinin önlenmesi konusunda düzenlenmiştir.

TMMOB'nin yanısıra Arnavutluk, Makedonya, Yunanistan'dan temsilcilerin ve su kaynakları yönetimi ile ilgili çeşitli bilim adamlarının da katıldığı bu toplantıda bölgedeki su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi ve mühendislik çözümlerinin üretilebileceği bir altyapının oluşturulması kararlaştırılmıştır. Bu anlamda bu konuda ilgili ülkelerin mühendislik örgütlerinin katkı ve katılımları ile bir Atölye Çalışması'nın düzenlenmesinin yararlı olacağı kabul edilmiştir.

Bunun yanı sıra, bu toplantıya katılmayan Romanya, Yugoslavya ve Bulgaristan Mühendislik Örgütleri temsilcilerinin bir sonraki toplantıya katılımı için çaba gösterilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu konuda ilgili ülkelerin mühendislik örgütlerinin önemli bir rol üstleneceği yaklaşımı genel kabul görmüş ve toplantıda açıklanan görüş ve öneriler ortak bir öneri metni haline getirilmiştir.

WFEO'nun Mühendislik ve Çevre Komitesi (CEE) Toplantısı Selanik'te Yapıldı

Dünya Mühendislik Örgütleri Federasyonu'nun Mühendislik ve Çevre Komitesi Toplantısı, Yunanistan Teknik Odası'nca düzenlenen "HELECO-99 21.Yüzyılda Çevre Teknolojileri Konferansı Programı" çerçevesinde 4 Haziran 1999 tarihinde Selanik'te gerçekleştirildi.

TMMOB'nin Komite'de üyesi olmaması nedeni ile bilgilendirilmediği bu toplantı, WFEO Başkanı Prof. Dr. Jose Medem'in önerisi ve Komite Başkanı Davit Thom'un

da kabulü ile TMMOB adına HELECO-99 için Selanik'te bulunan Dursun Yıldız tarafından izlenmiştir.

Toplantıda "Sürdürülebilir Mühendislik Uygulamaları", "Sürdürülebilir Gelişme" alanında bildiri ve makalelerin biraraya getirildiği bir kütüphane dosyası oluşturulması konularında hazırladıkları raporlar tartışmaya açılmıştır.

Gelişmiş ülke temsilcileri ile azgelişmiş ülke temsilcilerinin çevre koruma politikalarının uygulanabilmesi konusunda zaman zaman görüş ayrılığına düştüğü toplantıda; azgelişmiş ülkelerin mühendislik örgütlerinin gelişmiş ülke mühendislik örgütlerince kongre, konferans, sempozyum organizasyonları ve uzman ihtiyacının karşılanması konularında desteklenmesi kabul görmüştür. Yunanistan Teknik Odası, Nijerya Teknik Odası ile birlikte böyle bir programı gerçekleştirmeye hazır olduğunu ifade etmiştir.

Komite toplantısında ayrıca 20-23 Ocak 2000 tarihleri arasında büyük ölçüde WFEO tarafından finanse edilen ve Hindistan Mühendislik Enstitüsü tarafından Calcuta'da düzenlenecek olan "Sürdürülebilir Kalkınma Üzerine Dünya Kongresi" konusunda da açıklamalar yapılmış ve komitenin bir sonraki toplantısının bu kongre çerçevesinde Calcuta'da yapılması kabul edilerek, komite çalışmaları tamamlanmıştır.

1 Mayıs'ta Alanlardaydık!

İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele, dayanışma günü olan 1 Mayıs'ta sendikalarla ve meslek birlikleriyle beraber Birlik Yöneticilerimiz, Oda Yöneticilerimiz ve üyelerimizle birlikte, TMMOB pankartı altında 200 kişilik bir kortej oluşturarak Ankara'da düzenlenen Mitinge katıldık.

Zeki Teke'yi Kaybettik

TMMOB Harita Mühendisleri Odası Bursa Şubesi Başkanı Zeki Teke'yi kaybettik.

Zeki Teke arkadaşımız 1968 Kuşağının temsilcilerinden biriydi. Toplumsal başkaldırı ortamının güzelliklerini yaşamış, sisteme direnmiş bir arkadaşımızdı. Zeki, 12 Eylül'le birlikte gündeme sokulan yeni liberalizmin çıkarıcı, bireyci kültürsüzlüğünün değerlerine teslim olmadı. O, 68'in değerlerini her zaman yüreğinin derinliklerinde taşıdı ve bunlardan hiç ödün vermedi. Sakin, sessiz ve sade bir kişiliğe sahipti. 68'in değerlerini bu sade kişiliğine özgü olarak, inançlı, biliçli ve kararlı bir şekilde korudu

ve hastalığının bedeni üzerinde yaptığı gözle de görülen tahribat bile bu kişiliğinden hiç birşey alamadı.

20 Mart 1999 günü Bursa'da toprağa verdik Zeki arkadaşımızı, ama O aramızda yaşıyor ve yaşamaya devam edecek.

CMIT Toplantısı

İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD) bünyesindeki OECD Sermaye Hareketleri ve Görünmeyen İşlemler Komitesi (CMIT) Sekreteryası tarafından üye ülkelere kısıtlamaların tam ve şeffaf olarak belirlenebilmesi için soru formları gönderilmiş ve soruların üye ülkeler tarafından cevaplanmasından sonra komite tarafından toplulaştırılmış tablolar hazırlanmıştır.

Sekreteryaya tarafından bu tabloların incelenmesinin ardından üye ülkelerdeki Görünmeyen İşlemlerin Liberalizasyonu Kodu L/6 maddesinin (mesleki hizmetler) mevcut durumu yansıtmadığı tesbit edilmiştir. Bu sebeple Türkiye'ye atıfta bulunulan kısımların da mevcut durumu yansıtmadığı belirtilerek Hazine Müsteşarlığı'ndan yeni görüş belirtilmesi istenmiştir.

Bunun üzerine Hazine Müsteşarlığı 10 Mayıs 1999 tarihinde bir toplantı düzenlemiş ve bu toplantıya TMMOB'de davet edilmiştir.

TMMOB'yi temsilen Başkan Yavuz Önen ve TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Kaya Güvenç katılarak ilgili konuda görüş belirtmişlerdir. Toplantıda, TMMOB adına şu görüşler belirtilmiştir;

"Çalışma izni almak üzere yasa gereği yabancılar, Bayındırlık Bakanlığı'na başvuruda bulunur, daha sonra bu başvuru TMMOB'ye iletilir, Birlik de ilgili meslek Odalarına yazarak gelen cevabı Bayındırlık Bakanlığı'na bildirir. Üyelğe kabulde standart bir uygulama yoktur, olay bazında inceleme yapılır. Avrupa'daki uygulamalar ile kıyaslandığında, Türkiye'nin koyduğu rezervlerin boyutları küçüktür. Denklik konusunda YÖK'ün koşullarını sağlayan diploma sahipleri mesleklerini icra edebilirler. Ayrıca, milliyet şartı mimarlık ve mühendislik hizmetleri için uygulanmaz, ikamet konusunda ise ancak Birlik'ten alınacak çalışma izni sayesinde Emniyet ikamet izni verebilir, ön ikamet şartı veya yerli bir meslek sahibinin yanında staj yapma gibi bir zorunluluk yoktur.

Serbestleşmenin eşit ve adil olması gerekir, sermaye ve teknik hizmetlerin Türkiye'ye girişinde yasalarda öngörülen durum uygulamaya geçirilememiş, denetim yapılmamış ve mesleki hizmetlerin niteliği düşmüştür. Projeler kredi koşulları ile değerlendirildiği için, büyük projelerde yabancı meslek sahipleri üstün duruma geçmiştir. Yabancı sermaye ile gelen teknik hizmet sorun teşkil etmektedir. Hazine Müsteşarlığı'ndan alınan yazı ile ikamet izni alabilmelerinin de Birliğimiz tarafından denetimi imkansız hale getirilmiştir. İkamet şartının TMMOB iznine bağlı olması gerekir. Meslek odalarının uluslararası örgütler nezdinde yüklenilecek taahhütler açısından karar sürecine katılımının sürekli olması gerekir."

Türk Patent Enstitüsü

Türk Patent Enstitüsü'nün 5.Danışma Kurulu Toplantısı 14 Haziran 1999 günü yapıldı.

Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında 544 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuş enstitünün organlarından biri olan Danışma Kurulu toplanarak görevleri yönünde görüşmeler yapıldı. TMMOB'nin de üye olduğu Danışma Kurulu Toplantısı'na katılımış ve;

- Ülkenin teknolojik gelişmelerine katkıda bulunulması için enstitü dışında yapılan çalışmaların izlenmesi (örneğin, ODTÜ Bilim ve Teknoloji Politikaları Araştırma Merkezi),
- 24 Haziran 1999 günü enstitünün 5. yıldönümü için ülke çapında duyurular yapılması,
- Enstitünün sorunları olarak bu kuruluş için de belirtilen personel ve finansman sorunlarının çözümü yönünde, Görüş ve öneriler belirtilmiştir.

2005 Dünya Mimarlık Kongresi İstanbul'da Yapılacak

Uluslararası Mimarlar Birliği'nin (UIA) ana teması "21.Yüzyıl'da Mimarlık" olan XX. Dünya Kongresi 23-26 Haziran 1999 tarihlerinde Pekin, Çin Halk Cumhuriyeti'nde gerçekleşti. 90 ülkeden yaklaşık 6000 kişinin katıldığı Kongre'de dünyaca tanınmış mimarlar tarafından açılış konuşmaları ve tema sunuşları yapıldı. Ayrıca, akademik seminerler çerçevesinde forumlar, bildiri sunuşları ve çalışma programı raporları yer aldı. Çeşitli mimari, fotoğraf, proje, yarışma sergileri yan etkinlikler olarak kongreyi zenginleştirdi. 27-29 Haziran 1999 tarihlerinde yapılacak UIA Genel Kurulu gündemi içinde 2005 Dünya Mimarlık Kongresi ve UIA Genel Kurul'u için aday gösterilen Nagoya (Japonya), Floransa (İtalya) ve İstanbul (Türkiye) arasından İstanbul "ev sahibi kenti" olarak seçildi. Ciddi hazırlık ve büyük çabalar sonucunda elde edilen bu başarı tüm TMMOB camiasına ve Odalarımıza kutlu olsun.

Özelleştirme Uygulamaları Sempozyumu Yapıldı

TMMOB, TES-İŞ, EYYS, KİGEM ve Tüketici Hakları Derneği tarafından ortaklaşa organize edilen "Elektrik Enerjisi Sektöründe Özelleştirme Uygulamaları ve Kamu Yönetimine Etkileri" Sempozyumu 12 Haziran 1999 tarihinde TÜRK-İŞ Konferans Salonu'nda yapıldı.Açış konuşmasını TMMOB Başkanı Yavuz Önen'in yaptığı sempozyum 2 oturum halinde gerçekleştirildi.

Halkevleri'ne Yönelik Baskı

Ankara'nın Mamak, Keçiören ve Kalaba Halkevleri'nin Valilik kararıyla keyfi bir şekilde bir hafta süreyle kapatılmasına yönelik Halkevleri Genel Merkezi tarafından 5.5.1999 tarihinde Yüksel Caddesi'nde yapılan basın açıklamasına TMMOB adına Genel Sekreter Yusuf Tek

katıldı. Açıklamada; "Halkevlerinin, Cumhuriyetle yaşatılarak, halkımızın aydınlanma, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi dostlarımızca bilinmektedir. Asıl kastın bu amaç ve uğraşların engellenmesi olduğu açıktır" denildi.

68'liler Birliği Vakfı TMMOB'yi Ziyaret Etti

68'liler Birliği Vakfı Ankara Şube Yöneticileri 10 Mayıs 1999 tarihinde Birligimizi ziyaret etti.18 Nisan 1999 seçim sonuçlarında ortaya çıkan milliyetçi, şoven dalganın büyük kazanımlar elde ettiğine dikkat çeken vakıf yöneticileri bu dalganın geriletilmesi için birlikte hareket edilmesinin sorumluluğunu taşıdıklarını, birlik, beraberlik ve dayanışma içinde olunarak oluşturulacak eylemlilik programında TMMOB ile birlikte hareket edebileceklerini iletiler.

Van Belediye Başkanı TMMOB'yi Ziyaret Etti

Van Belediye Başkanı Şahabettin Özaslaner 1 Temmuz 1999 tarihinde TMMOB'yi ziyaret etti. TMMOB Başkanı Yavuz Önen, TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri Ethem Torunoğlu ve Kadir Dağhan, TMMOB Genel Sekreteri Yusuf Tek ve Van İKK Sekreteri Arif Özay'ın bulunduğu ziyarette; Özaslaner, Van'ın sorunlarından, belediyenin çalışmalarından bahsetti. Van'ın sorunlarının çözümünde sivil toplum örgütlerinin desteklerine de ihtiyaçlarının olduğunu belirtti. Proje konusunda TMMOB'den destek beklediklerini, birtakım mühendislik mimarlık kadrolarına ihtiyaçları olduğunu söyledi. Van'da sosyal tesislerin ve çevre belediyelerin hiç birisinin arıtma tesisi olmadığını, bunun da Van Gölü'nü hızla kirlettiğini kaydetti. Uluslararası bir kampanya yapılarak, Van Gölü'nün kirliliğinin önlenmesi için bir çalışmanın yaşama geçirilmesi konusunda yardıma ihtiyaçları olduğundan da bahsettiler.

2 Temmuz Sivas'ı Anma Mitingi'ne Katılım

2 Temmuz 1993 tarihinde Sivas'ta yakılan 35 aydın insanı anmak için biraraya gelinen mitinge, TMMOB'de pankart açarak katıldı. Yaklaşık 5 bin kişinin bulunduğu mitingde katledilen aydınlar anılırken, sorumlular bir kez daha knandı.

DEMOKRATİK TÜRKİYE, İNSANCA YAŞAM MİTINGİ

(Baştarafı sayfa 1'de)

Yavuz Önen konuşmasında, istihdam ve yatırımın daraltılmasının, Bankalar ve Sosyal Güvenlik Yasaları'nda değişiklik yapılmasının, tarımın destekleme adı altında yok edilmesinin, özelleştirmenin hızlandırılmasının, enerji ihalelerinin önündeki yasal ve anayasal engellerin kaldırılmasının ve kamuda çalışanlara yönelik yanlış istihdam, düşük ücret ve personel azaltılması politikalarının IMF'nin istekleri olduğuna dikkat çekti.

Önen, konuşmasına şu hususların altını çizerek devam etti;

İşsizliğin Mühendis ve Mimarlar içinde de %20'lere vardığı bir dönemde bütçeden yatırımlara ayrılan oran ise %5.2 kadardır. Kamu yatırımları böylece durma noktasına doğru gitmektedir. Böylece, bölgelerarası dengelikler artacak, gelir dağılımı daha da bozulacaktır. Kaynaklar finans kesimine aktarılacaktır. Rantiyeler vergi ödemeye yanaşmıyorlar. Vergi yükünün tamamını çalışanlara, emekçilere yüklüyorlar. Bütçedeki vergi gelirlerinin yarısından fazlası çalışanlardan kesilen vergilerle karşılanırken, kamu kaynaklarının büyük bölümüne el koyan sermaye çevrelerinin ödediği vergiler bütçenin sadece %6'sını karşılamaktadır. Sonuç olarak; bütçeler, çalışandan sermaye kesimine kaynak pompalayan bir emme basma tulumba görevi yapmaya devam edecektir.

Bu nedenle kamu çalışanlarının ücretleri yoksulluk sınırında tutulmaktadır. 1998 verilerine göre asgari geçim standardının 4 kişilik bir aile için 400 milyon TL olduğu bir ülkede 20-25 yıllık bir mühendis her türlü ek ödenek dahil olmak üzere 195 milyon TL ücret alabilmektedir. %81.2 oranında ücretli üyemizin %80'i 100 ila 200 milyon civarında ücret alabilmektedir. Bu durum karşısında işe başlayan bir üyemizin asgari geçim standardı olan 400 milyon TL'nin altında ücret almasını kabul etmiyoruz. Hükümetin fazla bulduğu %30 zammın memur başına yıllık maliyeti bir milletvekili aylık ücretinin yarısı kadardır. Bu nasıl ücret artışıdır, bu nasıl vekilliktir? Bu vekiller kimin vekilidir?

Bu ücret politikaları sonucu yatırımların planlanmasından yaşama geçirilmesine kadar sorumluluklar üstlenen, denetleyen bizlerin ücretleri onur kırıcı bir seviyeye düşmüştür.

Oysa, kamu çalışanı tüm üyelerimizin ücreti ayda milletvekili maaşının yarısı olan 1 milyar TL'ye yükseltirse bile bütçe yükü toplam 840 trilyondur. Yalnız Cavit Çağlar'ın kaçırıldığı

kamu parası 1.2 katrilyondur. Soyguna dur diyoruz!

Düşünülmekte olan %10-15 oranında ücret artışını reddediyoruz. Bize dayatılan sefalet, açlık ve işsizlik politikalarını reddediyoruz. Mühendisleri mimarları gözden çıkaranlardan, ülke kaynaklarını çukurlu tekellere peşkeş çekenlerden hesap soracağız. Parlamenterlere tanınan pek çok ayrıcalık yanında ayda 2 milyar TL maaş alan 110 milletvekili üyemizi ve tüm parlamenterleri uyarıyoruz. Hükümeti, Başbakan'ı, Maliye Bakanı'nı uyarıyoruz. Ve haykırıyoruz; Efendiler utanınız, utanma duygularınızı biraz hatırlayınız!

Sosyal Güvenlik Yasa Tasarısı, Sağlık ve Eğitim, Tarım ve Hayvancılık, Özelleştirme, Enerji Yatırımları ve Uluslararası Tahkim, Demokrasi, İnsan Hakları ve Özgürlük-Barış gibi konulara ilişkin hükümet politikalarını eleştiren Önen, konuşmasında TMMOB'nin bu konulara ilişkin duruşunu ve mücadelesini de özetle aktarmaya çalıştı.

Konuşması sık, sık sloganlarla kesilen Yavuz Önen, son olarak şu noktaya değindi:

Bizler gerçek demokrasi istiyoruz. Cezaevlerinde düşünce suçlusu bulunmasını diyoruz. Örgütlenme ve toplanma özgürlüğünün önündeki engeller kalsın diyoruz. Grevli-Toplu Sözleşmeli Sendikalar Hakkımızı istiyoruz.

18 Nisan Seçim sonuçlarının da gösterdiği gibi, oyların %25'inin parlamentoya yansımaları engelleyen Siyasi Parti ve Seçim Yasası'nın demokratikleşmesini istiyoruz.

İnsan haklarını ihlal edenlerden, çetelerden hesap sorulmasını, bunların yargılanmasını istiyoruz. Açığa çıkması Susurluk Çetesinin üzerine gidilmesini istiyoruz.

Bizler, sömürsüz, bağımsız, laik, özgür, demokratik Türkiye'yi kurmak için; barışı kurmak için; en geniş dayanışma ortamının geliştirilmesi mücadelesinde kararlıyız. DEMOKRATİK TÜRKİYE, İNSANCA YAŞAM diyoruz.

"Kahrolsun IMF, Bağımsız Türkiye", "Üreten Biziz Yöneten de Biz Olacağız", Mühendisler, Mimarlar Susmayacak" ve "Söz, Yetki, Karar, İktidar Halka" sloganlarının öne çıktığı mitingde, katılım ve coşku hiç azalmadı. Türkülerle, halaylarla ve sloganlarla taleplerini dile getiren meslektaşlarımız sözün bittiği yerde, eylemin güzelliğini ortaya koydular.

3 Temmuz 1999'da, Tandoğan'da, Ankara'da; TMMOB ve Odalar, binlerce mühendis ve mimar, genç meslektaşlar ve mühendislik öğrencileri "artık yeter" dediler. Ve bu kararlılıkla, Tandoğan Alanı'ndan, mücadeleye ve direnişe devam diyerek ayrıldılar.

22-25 Haziran 1999 tarihleri arasında, TMMOB Heyeti Hatay, İskenderun ve Adana bölgelerinde incelemelerde bulundu. Bölge toplantıları düzenledi. Mühendis-mimar meslektaşlarımızla buluştu. Aşağıda bu toplantılara ilişkin özet bilgiler yer almaktadır.

TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Yusuf Buldu, TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Kadir Dağhan ve TMMOB Genel Sekreteri Yusuf Tek'ten oluşan TMMOB Heyeti; 22 Haziran 1999 tarihinde, Makina Mühendisleri Odası Adana Şube Başkanı Mahmut Teberik ve İnşaat Mühendisleri Odası Hatay Şubesi yöneticilerinin de katılımı ile Samandağ İlçesi'nde incelemede bulundu; çevre sorunları ve belediyenin çok katlı yapılarının bazılarında yaşanan proje sorunları, statik betonarme tesisat projeleri eksikliği, alt yapı sorunları konularında bilgi aldı.

Aynı gün, 17.00-19.30 saatleri arasında TMMOB Heyeti'nin de katıldığı Hatay Genişletilmiş İKK Toplantısı yapıldı. Toplantıda üyelerimiz 3194 Sayılı İmar Yasası, kamu çalışanlarının özlük hakları, ekonomik sorunları, mesleki sorunlar, TMMOB'nin siyasi iktidarlara yönelik yaptığı çalışmalar, üyelerin Oda çalışmalarına katılımının artırılması konuları tartışıldı ve Proje Asgari Ücretleri, TMMOB'nin Odalar ve üyeler konusunda yaptırım gücünün sağlanması ve Mühendislik-Mimarlık Etiği konularında görüş alışverişinde bulunuldu. Ayrıca, bu toplantı sırasında üyelerimize 3 Temmuz 1999 "Demokratik Türkiye, İnsanca Yaşam" mitingi ve TMMOB çalışmaları konularında bilgi verildi. Mitinge katılım çağrısı yapıldı.

23 Haziran 1999 tarihinde 10.00-10.30 saatleri arasında Hatay Belediye Başkanı İris Şentürk makamında ziyaret edildi. Hatay'ın kentsel sorunları ve belediye çalışmaları konusunda görüşmeler yapıldı. Toplantıya TMMOB Heyeti'nin yanı sıra Hatay TMMOB İKK Temsilcileri de katıldı. Daha sonra, 12.00-14.00 saatleri arasında İskenderun Belediye Başkanı ziyaret edildi. Ziyarette TMMOB Heyetine, TMMOB Başkanı Yavuz Önen ve TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Kaya Güvenç, Adana EMO ve MMO Şube Başkanları, Adana İKK Sekreteri Hasan Balıkcı ve İskenderun'da faaliyet yürüten TMMOB Oda temsilcileri ve yöneticileri de katıldı.

İskenderun Belediye Başkanı'na Oda temsilciliklerine; Oda vizeli projelere yapı ruhsatı verilmemesi konusunda Oda temsilcilik ve yöneticilerinin görüş ve önerileri aktarıldı.

Aynı gün 14.00-16.00 saatleri arasında Deniz Ticaret

HATAY

Odası'nda 43 üyemizin katılımı ile İskenderun TMMOB genişletilmiş üye toplantısı yapıldı. Üyelerimize; TMMOB çalışmaları ve 3 Temmuz'da yapılacak miting konusunda bilgi verildi.

Saat 16.00-17.00 arasında ise İsdemir Müessese Müdürü ile (İsdemir İşyeri Temsilciliklerimiz de katılımı ile) görüşme yapıldı. İsdemir'de üretimin durumu, üyelerimizin özlük ve ekonomik sorunları, İsdemir'in özelleştirme kapsamındaki durumu, özelleştirme modelleri ve TMMOB'nin özelleştirmelere karşı tavrı konularında görüşmeler yapıldı. Bu görüşme sonrasında, TMMOB Heyeti ve İşyeri Temsilcilikleri yöneticilerinin ve 99 üyemizin katılımı ile TMMOB İşyeri Temsilciliği toplantısı yapıldı.

Üyelerimize TMMOB çalışmaları hakkında bilgi verildi.

TMMOB Heyeti, 24 Haziran 1999 tarihinde, Jeofizik Mühendisleri Odası Akdeniz Bölge Temsilcimiz Melih Baki hakkında açılan davanın duruşmasına katıldı. Adana Depremi ve alınması gereken önlemler konularında halkımızı uyarmaya yönelik yapmış olduğu basın açıklamaları ile "halkı korku ve paniğe sevkettiği" gerekçe gösterilerek Adana Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından açılmış bulunan davanın duruşmasında JFMO temsilcimiz Melih Baki suçsuz bulundu, beraatine karar verildi. Bu karar ile, TMMOB bir hukuksal kazanım daha sağlamış oldu ve yöneticilere, sorumlulukları konusunda daha hassas davranmaları gereğini hatırlattı.

Duruşma sonrası saat 13.00-17.30 arasında Ceyhan yöresi Ceyhan Misis Adana Depremi'nin 1. Yıldönümü nedeni ile gezildi. TMMOB heyeti ve Oda Adana Şube yöneticileri inceleme gezisine katılarak bir yılda yapılan çalışmaları ve deprem konutlarını, hasarlı binaların durumlarını inceledi.

Aynı gün akşam ise saat 18.00-20.30 arasında TMMOB Adana genişletilmiş üye toplantısı 61 üyemizin katılımı ile yapıldı. Ertesi gün (25 Haziran 1999), TMMOB tarafından Hatay, İskenderun, İsdemir, Adana bölge toplantılarının değerlendirildiği basın açıklaması yapıldı. Açıklamanın sonunda talep ve öneriler şöyle sıralandı;

. Belediyelerin mesleki denetim uygulamasını zorunluluk haline getirmelerini,

. Fay zonlarındaki makro deprem gelişmelerini izlemek üzere deprem kayıt cihazlarının (Sismograf) acilen yerleştirilmesini,

. Adana'da 4.000 konut, Ceyhan'da 1.000 konut

diyarbakır bölge toplantısı yapıldı

TMMOB Bölgesel Çalışma Programı kapsamında; 4. Bölge toplantısı 4-5-6 Haziran 1999 tarihlerinde Diyarbakır'da yapılmıştır. Bölge toplantısının birinci günü, yerel birim yöneticilerimizin de katılımı ile resmi ziyaretlere ayrılmış, aynı gün akşam TMMOB İKK toplantısı yapılmış, ertesi gün ise Diyarbakır Kent Gezisi ve Söyleşi-Forum ile süren çalışma, son gün Hasankeyf'te yapılan incelemelerle tamamlanmıştır.

TMMOB Diyarbakır İKK'nın hazırladığı program çerçevesinde süren bölge toplantısına; TMMOB Başkanı Yavuz Önen, II. Başkan Celal Beşiktepe, Yönetim Kurulu Üyeleri Yusuf Buldu, Melike Çavga, Cemalettin Küçük, Naci Temeltaş ve Ethem Torunoğlu, TMMOB Genel Sekreteri Yusuf Tek katılmıştır. Ayrıca Bölge Toplantısı'na Elektrik Mühendisleri Odası Başkanı Ali Yiğit ve Makina Mühendisleri Odası II. Başkanı Emin Koramaz'da iştirak etmişlerdir.

Bölge toplantısının ilk günü resmi ziyaretlere ayrılmış, Olağanüstü Hal Bölge Vali Yardımcısı Hakkı Uzun, Diyarbakır Vali Yardımcısı Hulusi Doğan, Dicle Üniversitesi Rektörü Mehmet Özaydın ve Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Feridun Çelik'le yapılan görüşmelerde, TMMOB ve Odalarımızın çalışmaları, meslek alanlarımızın sorunları ve ülke sorunlarına ilişkin politikalarımız hakkında bilgi verilmiştir.

Olağanüstü Hal Bölge

Valiliği'nde yapılan görüşmede, Diyarbakır Demokrasi Platformu'nun yaptığı basın açıklaması nedeni ile "sürgün cezası"na çarptırılan İnşaat, Makina ve Ziraat Mühendisleri Odası Diyarbakır Şube Başkanları'nın durumu gündeme getirilmiş, ancak olumlu bir sonuç alınamamıştır. Öte yandan, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na yapılan ziyaret sırasında yerel yönetim ve meslek odaları arasında kurulabilecek ilişkiler tartışılmış, karşılıklı işbirliğinin kurulması yönünde bir eğilim ortaya çıkmıştır.

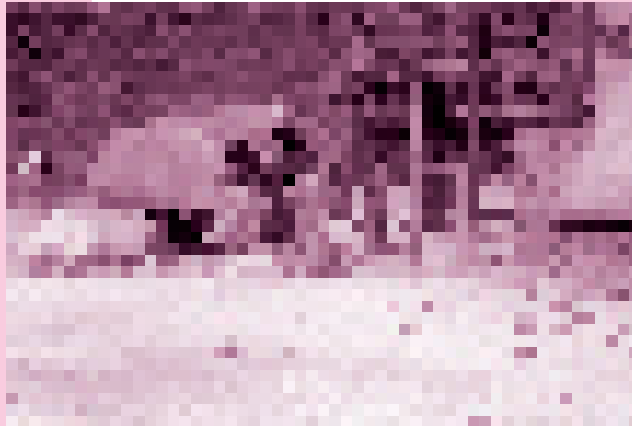
Bölge toplantısının ikinci gününde, yani 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde; TMMOB Heyeti Diyarbakır kentinde incelemel-

erde bulunmuş ve kentin sorunlarını yerinde tesbit etmiştir. Diyarbakır'ın hızlı nüfus artışı ve göç nedeni ile karşı karşıya olduğu sorunlar, altyapı yetersizlikleri ve kentin kültürel ve tarihsel dokusunun hızla yok olması belli başlı sorunlar olarak ortaya çıkmıştır. Öğleden sonra yapılan Söyleşi-Forum'da ise; yerel yönetim, katılım ve kentçevre sorunları tartışmaya açılmıştır. Toplantıya konuşmacı olarak; TMMOB

II. Başkanı Celal Beşiktepe, Ferzan Yıldırım (Dünya Yerel Yönetim ve Demokrasi Akademisi), Ethem Torunoğlu (TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi) ve Melike Çavga (TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi) katılmışlardır. Katılımın yöreleştirmesi olduğu toplantı sonrasında ise TMMOB Diyarbakır İKK kokteyl düzenleyerek meslektaşları biraraya getirmiştir.

TMMOB Bölge Toplantısı'nın son gününde, bölgede yapılan ziyaretler, Oda birimlerimizle yapılan toplantılar ve yörenin sorunlarını, tesbit ve gözlemleri kamuoyuna aktarmak üzere basın toplantısı düzenlenmiştir. Aynı gün, TMMOB Heyeti Hasankeyf'e giderek bölgede incelemelerde

bulunmuştur. Ilısu Barajı nedeni ile sular altında kalma tehlikesi ile karşı karşıya olan Hasankeyf ve yöredeki yaşam ortamı üzerine görüş ve izlenimlerimiz ise Birlik Haberleri'nin önümüzdeki sayısında yer alacaktır.

TMMOB

Bölgesel Çalışmalar için VAN'daydı

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, çalışma programında yer alan "Bölgesel Çalışma" kapsamında, Van ve Diyarbakır'da incelemeler yaptı ve toplantılar düzenledi. 18 Nisan seçimlerinden sonra bölgede yaptığımız bu incelemeler; bölge sorunlarının son durumu hakkında bilgilennemizin, üyelerimizle, halkla ve yerel yönetimlerle buluşmamızın ortamlarını geliştiriyor. Bölge sorunlarını bölge insanının dışında kimse pek bilmiyor. Basın bu konuda doğru bilgi aktarmıyor. Türkiye'deki basının bölge sorunlarını yanlış aktarması, sorunu kavramamızı güçleştiriyor. Bu incelemeler, sorunları doğrudan anlamamızı, kavramamızı da sağlıyor.

TMMOB'nin Yerel Birimleri, kendi bölgelerinin sorun alanlarına ilişkin çeşitli çalışmalar yapıyor, çözümleyici somut öneriler geliştiriyorlar. Bölgedeki baskı ortamı nedeniyle yerel birimlerimizin çalışmaları konusunda halk bilgi edinmiyor. Yerel Birimlerimizin çalışmalarına destek vermeyi, bunları bütünleştirerek sorunları bölgesel ve ulusal düzeyde tanımlamayı ve kamuoyuna açıklamayı görev alanı olarak tanımlıyoruz. Bu anlamda bölgeye ilişkin kapsamlı bir rapor hazırlama çalışmamız devam ediyor. Bölge raporunu önümüzdeki günlerde yayınlayacak, basına ve kamuoyuna açıklayacağız.

7-8-9 Mayıs 1999'da Van'da bulunan TMMOB Heyeti, meslektaşlarla toplantılar düzenlemiş, devlet yetkilileriyle ve yerel yönetimle görüşmeler yapmıştır. TMMOB Başkanı Yavuz Önen, 2. Başkan Celal Beşiktepe, Yürütme Kurulu Üyesi Naci Temeltaş, Yönetim Kurulu Üyesi Cemalettin Küçük, Genel Sekreter Yusuf Tek ve EMO Genel Başkanı Ali Yiğit, Van İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Arif Özay ile Van Yerel Birimlerimizin Başkan ve temsilcilerinden oluşan TMMOB Heyeti bölgeyi gezerek incelemeler yaptı.

TMMOB Van Koordinasyon Kurulunun yaptığı önemli çalışmalardan biri, "Van dere yataklarındaki yerleşim alanları ve barınma sorunu çalışması"dır. Savaş nedeniyle köylerinden göçmek zorunda bırakılan Kürt köylülerinin oluşturduğu yerleşim alanlarında ağır sorunlar yaşanmaktadır. İçme ve kullanma suyu, kanalizasyon, yapı kalitesi, eğitim, çevre ve sağlık sorunları yanında güvenlik, işsizlik ve yoksulluk her kesimin her düzeyde dile getirdiği sorunlar. Resmî rakamlara göre 220 bin olan Van'ın gerçek nüfusunun 450-500 bin civarında olduğunu resmi çevreler bile kabul ediyor. Haçort bölgesi göçle oluşmuş bir bölge. Erek dağı eteklerindeki üç mahalleden oluşan bu yerleşim bölgesinde kanalizasyon açıkta akıyor, içme suyu düzenli

gelmiyor. Göç halen devam ediyor. Bu göç ortamında, dere yataklarını bile parselleyip satmışlar. Sel bölgesi olan bu afet alanlarında yüzlerce yapı yapılmış. İmar planlarında "taşkın alan" olarak gösterilen dere yataklarında yaşayan insanlar, her hangi bir sel taşkınının kurbanları olacak. TMMOB Van birimlerimiz, bu alanlardaki yapılar için bire bir anket çalışması yaparak bir proje geliştirdiler. Taşkın sahalarda bulunan konutların yerine daha güvenli yerlerde konutlar inşa edilerek insanları yeni konutlara aktaracak bu proje finansman sorunu nedeniyle beklemede. Anket sonuçları, özellikle kadınların, kültürel yaşam ortamlarına geri dönem istediklerini ortaya çıkardı. Bölgede "geri dönüş" adı altında yürütülen çalışmalarda, geri dönüş için ön koşul "korucu olmak". Yaşanmış örneklerin, bu ön koşul üzerinde gerçekleştirildiği anlatılıyor. Geri dönüş projesi olarak kurulması düşünülen köy-kentte, insanlara 80 metrekare ev, 30 baş hayvan ve 3 adet çabuk ürün veren ceviz ağacı verilmesi planlanıyor. Köy-kentlerde kadınların üretim yapacakları alanlar tasarlanmış. Bu yöntemin, doğumu kontrol etmenin ve azaltmanın bir önlemi olduğunu, bizzat devlet yetkilileri söyledi.

Bölgede, mühendislik ve mimarlık birikimi ve hizmetleri de halkla buluşamıyor.

Karayolları, DSİ vb. kamu kurumlarında teknik personel kadrosunun ancak üçte biri oranında mühendis istihdam edilmekte. Köy ve mezraların boşaltılması, yayla yasakları nedeniyle hayvan ihraç eden bölge, hayvan ithal eder hale gelmiş durumda. Bölgede "yayla yasağı" olmayan yayla kalmamış durumda. Demokratikleşme adımları atılmadan ve barış ortamı sağlanmadan, yakıcı olarak yaşanan bu sorunların çözülemeyeceği, daha da derinleşeceği ve toplumsal sorunların daha da ağırlaştıracağı ortada. Yaşanan ekonomik kriz bu sorunlarla doğrudan bağlantılı olduğu da biliniyor. Sosyal içerikli kamu yatırımlarına kaynak ayrılmayan bir bütçe ile, üretimden hızla uzaklaşan bir toplumsal yaşamda, sorunlar daha ağırlaşacaktır.

Bölge'deki iş çevreleri, sanayi ve ticaret odalarının üyeleri yaşanan süreçten duydukları rahatsızlığı dile getiriyorlar. Hükümetler tarafından açıklanan ekonomik paketlerin göstermelik olduğunu, bunların bölgeye hiçbir yararı olmadığını ifade ediyorlar. Artık bıkırtıcı hale gelen, "ekonomik paketlerden" teşvik alan bir tek proje olmadığı söyleniyor. OHAL Bölgesinin tümü için açıklanan 40 trilyon liralık paketten Van'ın payına 1.5 trilyon lira düşüyor. Yol ve köprü yapımlarının finansmanı da bu kaynaktan karşılanıyor. Bölgedeki, kamu yatırım ihalelerine işle ilgisi olmayanların,

mühendis ve mimarlıkla ilgisi olmayan çevrelerin girdiğini, işleri bunların aldıklarını herkes biliyor. Kürt kimlikli yurttaşların devlet ihalelerine çağrılmadığı da bölgenin bilinen bir gerçeği.

18 Nisan Seçimleri sonucu işbaşına gelen yerel yönetim ile kentteki yaşam sorunları ve yerel yönetim anlayışı üzerine kapsamlı görüşmelerimiz oldu. TMMOB, yerel yönetimlere sendika, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları ile halkın doğrudan katılımından yanadır. Yerel yönetim alanını, halkın kendi kendini yönetmesinin, öz deneyim kazanmasının, toplumsal bir yönetim kültürü yaratmasının bir alanı olarak ele alıyoruz. Mühendislik ve mimarlık birikiminin bu ortamlarda geliştireceğine inanıyoruz. Rant ve yağmaya dayalı yönetim anlayışlarının geçerli olduğu ortamlarda bilimin gelişmediğini, halkın dışlandığını biliyoruz.

TMMOB çalışma programında, demokratik katılım ve denetim kanallarının açık olduğu bir yerel yönetim alanının yaratılmasını, yerel inisiyatiflerin geliştirilmesini gündemine almıştır. Evrensel insan hakları kapsamında, Türkiye'nin altına imza attığı Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı kapsamında, Avrupa Kentsel Şartı ve Yerel Gündem 21 kapsamında, halkın karar ve denetim süreçlerine doğrudan katılacakları bir yönetim anlayışının geliştirilmesi herkesin görevidir. Bunun için kurucu bir inisiyatife, kurucu bir iradeye ihtiyaç vardır. Kent Dayanışma Konseyi gibi çalışacak, halkın örgütsüz kesimlerini örgütleyecek ve yönetime katacak Kent ve Demokrasi Meclisleri ile bilgilenme ve çözüm üretme kanallarını yaygınlaştırmak mümkündür.

Bölge yerel yönetimlerinin, demokratik kent yönetim anlayışından yana olduklarını, demokratik güçlerin birikim ve potansiyelleriyle buluşma isteği içinde olduklarını gördük. Bu, yerel yönetim alanında bir iklim değişikliğidir. Türkiye'de sorun da, bir açıdan genel ve yerel yönetim alanındaki mevcut iklimin değiştirilmesi sorunudur. Bunun için, devletin, merkezi yönetimin demokratikleşme adımları atması gereklidir. Yerel yönetimler üzerindeki merkezi yönetim vesayetinin kaldırılması Türkiye'nin demokratikleşmesi bakımından önemli bir adım olacaktır.

Kamuda Çalışan Mühendis Mimarların Sorunları Etkinlik Programı

TMMOB Yönetim Kurulu; 15 Mayıs 1999 tarihinde yapılan II.Danışma Kurulu kararları gereğince ve ülkenin içinde bulunduğu koşulların gereği olarak, 12.6.1999 tarihinde yaptığı toplantıda; kamuda çalışan mühendis mimarların özlük hakları ve ücret sorunları, gizli ve açık işsizlik, özelleştirmelere ilişkin bir dizi etkinlik ve eylem programlamıştır.

TMMOB Yönetim Kurulu; 12 Haziran 1999 tarihli toplantısında "Türkiye'de yıllardır izlenen yeni liberal politikaların sonucu olarak doğal kaynaklarımız ve toplumsal varlıklarımız yağmalanmakta, üretimdem hızla uzaklaşmakta, temel kamu hizmetleri özelleştirilmekte, ulusal çıkarlarımıza uygun bilim teknoloji ve sanayi politikaları izlenmemekte, uluslararası tahkim kabul edilerek sömürge statüsü benimsenmekte, kapitülasyonlar tekrar gündeme getirilmekte, izlenen düşük ücret politikaları sonucu kamu ve özel sektörde çalışan mühendis ve mimarlar giderek yoksullaşmakta, işsizlik ve açlığa mahkum edilmektedir. 1999 yılı Hükümet Bütçesi'de benzer tabloyu bir kez daha önümüze sunmaktadır. Bu tablo karşısında; TMMOB, Türkiye düzeyinde tüm üyeleriyle birlikte eylemlilik programının zorunlu olduğunu kabul etmiş ve bu program kapsamında; hükümet yetkililerine faks çekilerek yaşananların protesto edilmesi, maaş bordrolarının yakılması, Başbakan'dan görüşme yapmak için randevu istenmesi ve kitlesel bir miting yapılması da dahil çeşitli etkinlik ve eylemliliklerin yapılmasına" karar vermiştir.

Planlanan etkinlik prgoramı şu şekilde gerçekleşmiştir;

* 15-24 Haziran tarihleri arasında, yukarıda sıralanan sorunların ve TMMOB görüşünün dile getirildiği yazılı metinlerin TBMM Başkanlığı'na, Başbakan ve Maliye Bakanı'na, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı'na faks çekilmesine karar verildi.

* 16 Haziran 1999'da, Birlik Yönetim Kurulu Üyeleri ve Oda Başkanları'ndan oluşan bir heyet Anıtkabir'i ziyaret etmiştir.

* 16 Haziran 1999, Çarşamba günü, Birlik Binası önünde; TMMOB Yöneticilerinin, Oda/Şube ve Temsilcilik Yöneticileri, TMMOB İKK Temsilcileri ve üyelerin katılımı ile kitlesel bir basın açıklaması yapılmıştır.

* 26 Haziran 1999 günü, randevu talebimize olumlu yanıt veren Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel ziyaret edilmiş

ikk'lardan haberler

Ankara İKK Çalışmaları

Ankara İKK "Güçlü Üye Güçlü TMMOB"şiarıyla örgütlenme çalışmalarını sürdürüyor. 29.1.1999 tarihinde TMMOB Yönetim Kurulu tarafından sekreterliğine EMO Ankara Şube Başkanı Olgun Yurt'un atandığı Ankara İKK Sekreterliği TMMOB İşyeri Temsilciliği çalışmalarını hızlı bir program uygulamasıyla sürdürüyor. 19.3.1999 tarihinde gerçekleştirilen TEAŞ TMMOB İşyeri Temsilciliği seçiminden sonra Karayolları G.M.'nde yapılan seçimlerde temsilciliğe Şener Demir (İMO), Yardımcılıklara Şafak Akar (JMO), Atilla Karaçelebi (HKMO), Yedek Üyeliklere Hasan Tahsin Tokar (MMO), Yavuz Yazıcıoğlu (İMO) seçilmiş, ardından TMMOB Yönetim Kurulu'nun 14.05.1999 tarih 231 sayılı kararıyla atamaları yapılmıştır. 12.6.1999 tarih ve 237 sayılı Yönetim Kurulu kararıyla da MTA Genel Müdürlüğü TMMOB İşyeri Temsilciliği'ne Cevdet Çakar (JMO), Yardımcılığına Agah Köker (KMO), Üyeliklere Diyadin Çiftçi (Maden MO), Mürsel Demirtaş (JMO), Sabriye Metin'in atamaları yapılmıştır. Ayrıca, DSİ, İller Bankası, Köy Hizmetleri, Karayolları 4. Bölge, Posta İşletmeleri ve Türk Telekom A.Ş.'de işyeri temsilciliği seçimleri yapılmıştır. Seçim tutanaklarının Yönetim Kurulu'nda görüşülmesiyle atamalar gerçekleştirilecektir.

Ankara İKK, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin toplu taşıma ücretlerine %100 zam yapması ile ilgili bir basın açıklaması yapmış ve açıklamada; "Belediye Başkanı İ.Melih Gökçek tüm Ankara'lıları ilgilendiren bu kararıyla adeta yaptıklarım yapacaklarımin teminatıdır diyerek, Ankara'yı şeriatçı yandaşları ile birlikte kendi çiftliği gibi algıladığını ifade etmektedir." denilmiştir.

Bir diğer basın açıklamasında da M.İlhan Erdost, Oral Çalışlar ve Akın Birdal'a yönelik hapis cezalarını kınayarak; "Muzaffer İlhan Erdost'a, Oral Çalışlar'a, Akın Birdal'a yönelik hapis cezaları Türkiye'nin kendi geleceğini imha etmesidir" denilmiştir.

İKK Atamaları

BURSA'DA DOĞAL KAYNAKLARIMIZ ÜZERİNDEKİ YAĞMA, YARGI KARARLARINA RAĞMEN DEVAM EDİYOR

Doğal kaynaklarımız üzerinde sürdürülen yağma, yargı kararlarına rağmen durmak bilmiyor. TMMOB Bursa Birimleri ile Bursa Baro'sunun açıkları davalarda, mahkemelerin verdiği yürütmeyi durdurma kararlarını uygulayacak yürütme organı olan idare ise ortalıkta görünmüyor. Böylece, ormanlar, su kaynakları ve tarım arazileri üzerindeki yasa dışı inşaat faaliyetleri de tüm hızıyla sürüyor. İdare, bu hukuk dışı sürece göz yummakla suç ortak olmakta ve suç işlemektedir.

Bursa'daki bu projelerin; Uludağ Ulusal Parkı'nı, İznik Gölü kenarında korunacak tarım arazilerini, Demirtaş

Çel İKK Sekreterliği'ne Enver Küçükaliç'in yerine Makina M.O'dan Yusuf Öztunç, Bartın İKK Sekreterliği'ne ise Rıza Yalçınkaya'nın yerine İnşaat M.O'dan Fatih Kanbur atanmışlardır.

Gaziantep İKK Dava'yı Kazandı

Gaziantep'te Kültürpark kompleksi içerisinde spor tesisleri olarak ayrılan alanın ticaret merkezi olarak değiştirilmesi kararını alan Gaziantep Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 20.07.1998 gün 29 sayılı kararına karşı Gaziantep İKK 21.9.1998 tarih ve 55 sayılı kararıyla dava açılmasına karar vermişti.

Açılan dava sonucunda Gaziantep İdare Mahkemesi yapılan işlemde yasaya uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle işlemin durdurulmasına karar vermiştir.

İzmir İKK'dan Basın Açıklaması

TMMOB İzmir İKK 25 Mayıs 1999 tarihinde yapmış olduğu, "Kamu Çalışanları 'Artık Yeter' Diyor" başlıklı basın açıklaması'nda kamuda çalışan mühendis ve mimarların sorunlarına değinmiş ve talepler sıralanmıştır. Açıklamada; "Üyelerin büyük bir çoğunluğunu oluşturan kamuda çalışan mühendis ve mimarların yıllardır demokratik mücadele yöntemiyle haykırdığı ve "artık yeter" dediği bu en temel asgari nitelikteki demokratik, ekonomik, özlük haklarının karşılanması yönünde siyasi iktidarı göreve; başta mühendis ve mimar milletvekilleri olmak üzere tüm üyelerimizi bu mücadeleye destek olmaya, katkıda bulunmaya çağırıyoruz."

ikk'lardan haberler

Mühendislik Mimarlık Kurultayı'na Doğru

TMMOB Etik Eğitimi Çalışma Grubu 2 Haziran 1999 tarihinde bir toplantı yapmıştır. Toplantıya Ankara'daki Üniversitelerimizin temsilcileri ile Mühendislik Mimarlık Kurultayı Yürütme Kurulu üyeleri ve TMMOB'nin etik kurallar taslağının hazırlanması için oluşturulan Çalışma Grubunun üyeleri katılmışlardır. Toplantıdaki görüşmeler özetle şöyledir:

Yapılan Çalışmalar

- "Mühendisler ve Mimarlar Mesleki Davranış (Etik) Kuralları İlk Taslağı" basılmış, TMMOB birimlerine ve Üniversitelere dağıtılmıştır. Taslak aynı zamanda internette Mühendislik Mimarlık Kurultayı sayfasında (<http://www.mmo.org.tr/tmmob/mmk.htm>) yayınlanmıştır. Bu sayfalarda ayrıca görüş ve önerilerin yer alacağı "Etik-Forum" sayfası açılmıştır. Taslak ile ilgili e-posta ile gönderilen görüşler burada yayınlanacaktır. Şu ana kadar gelen iki görüş (Haldun Özaktaş ve Canan Özgen) sayfaya aktarılmıştır. Görüşlerle birlikte görüş sahibinin çok kısa olarak konuyla ilişkisini belirtmesinin yararlı olacağı kararına varılmıştır.

- SEFİ Konferansı konusundaki özet rapor bu yazıya ek olarak verilmiştir.

Yapılması Planlanan Çalışmalar

1. Mühendislik Mimarlık Eğitimi Sempozyumu

- 20-24 Ekim 1999 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenecek olan Sempozyumda "Etik Dersleri" konusunda bir panel yapılması önerilmiş, bu öneri Sempozyum Düzenleme Kurulu'nca benimsenmiştir. Panelde etik derslerinin amacı ve kapsamı, dünya ve Türkiye deneyleri, ders programına ilişkin görüşler, zorunlu-seçmeli ders konusu, eğitim dönemlerine yayılması, vb. konular işlenecektir.

- Panelde yapılacak sunuş için bir taslak hazırlanacak ve bu taslak Çalışma Grubunun görüşlerine sunulacaktır.

2. Çalışma Grubu üyelerinin haberleşmesi e-posta aracılığıyla gerçekleştirilecektir. Bu amaçla bir havuz sistemi kurulmuştur. Çalışma Grubu üyeleri görüşlerini tek bir adrese göndereceklerdir. Buraya gönderilen mesajlar herhangi ek bir işleme gerek kalmadan bütün üyelerin adreslerine gitmiş olacaktır. Adres: etik-grup@mno.org.tr olarak belirlenmiştir. Mesajların "metin" dosyası ya da "Word 6.0" dosyası olarak gönderilmesini diliyoruz.

3. Diğer çalışmalar

- En kısa zamanda bir bibliyografya hazırlanması kararlaştırıldı. Bu amaçla üyelerin Gruba bilgi aktarmaları yararlı bulundu.

- Orta ve uzun erimde müfredat programı hazırlıklarına girilmesi için bir

TMMOB Danışma Kurulu;
"Mesleki Alanda Güvenilir,
Toplumsal Eylemlilikte
Güçlü, Katılımcı, Dayanış-
macı Bir TMMOB" dedi

TMMOB 35. Dönem 2. Danışma Kurulu 15 Mayıs 1999 günü Ankara'da toplanarak TMMOB üyelerinin, örgüt-ünün ve meslek odalarının sorunlarıyla, ülke sorunlarını, 18 Nisan 1999 Genel ve Yerel Seçimleri'nden sonraki koşullar içinde değerlendirmiş ve 7 maddelik önemli konuları saptamıştır. Danışma Kurulu kararları 18 Mayıs 1999 tarihinde basın ve kamuoyunun dikkatine bir basın metni ile duyurulmuştur. Açıklamada özetle şunlara değinilmiştir;

1. 18 Nisan 1999 Genel ve Yerel Seçimleri'nde seçmenler çoğunlukla şoven milliyetçi-siyasal dinci siyasetlere oy vermiştir.

2. Seçim sürecinde yurttaşlar ulusal duygular, dini inançlar etrafında yaşamın gerçeklerinden koparılmıştır.

3. Milliyetçiliğin oyları toparladığı bir dönemde, Türkiye, tarihinde en ağır ekonomik ve siyasal bağımlılık ilişkilerini yaşamaktadır.

4. TMMOB üyeleri büyük bir çoğunlukla kamu ve özel sektörde ücretli olarak çalışmaktadır. Her iki sektörde yaşam koşulları ağırlaştırılmıştır.

5. TMMOB kendi üyeleri ve örgütlülüğüyle girişeceği eylemlerini toplumun benzer sorunları olan diğer, sosyal güçleriyle birleştirecek ve onlarla dayanışma içine girecektir.

6. TMMOB kendi örgütlülüğü içinde ve mesleki sorun alanlarında toplumun değişik kesimleriyle ortak girişimler örgütleyecektir.

7. Saygın ve güvenilir bir meslek örgütü olmanın yanında, bağımsızlık, demokrasi ve toplumsal mücadelede zengin deneyim ve kurumsallaşmış gelecekleri olan TMMOB, devrimci-demokrat güçlerin yönetiminde olmaya devam edecektir.

Teoman Öztürk Anılıyor

11 Temmuz 1999.
Teoman ÖZTÜRK'ün
5.Ölüm Yıldönümü....

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin 1973-1980 arası Başkanlığını yapmış, mühendis-mimar hareketinin toplumcu bir çizgiye sahip olmasında önder ve yiğit kişiliği ile hep ön saflarda yer almış, TMMOB ile bütünleşmiş, örgütlenmiş bir isimdir Teoman ÖZTÜRK.

54 yıl süren onurlu yaşam mücadelesini Çapa Tıp Fakültesi Hastanesi'nde 11.7.1994 günü tamamlayan Teoman ÖZTÜRK, artık sadece yüreğimizde gülümsüyor ve mücadelemizde yaşıyor.

9.05.1940'da Kars'da doğan Teoman ÖZTÜRK, 1963'de İTÜ'den mimar olarak mezun oldu. İstanbul Belediyesi Planlama Bürosu'nda, İmar İskan Bakanlığı'nda, Nazım İmar Bürosu'nda çalıştı, 1971-1972 yıllarında TMMOB Mimarlar Odası II.Başkanlığı'nı yaptı. Ve ardından, bir çanta, bir daktilo ile TMMOB'ni sırtladı. Teoman ÖZTÜRK ve mücadele arkadaşları,

bugün de ihtiyaç duyduğumuz Birlik Anlayışı'nı ete, kemiğe büründürdüler, böylece mühendis-mimarların gerçek anlamda örgütlü mücadelesi başladı...

Teoman Abi'yi yitirmedik! Çünkü ondan çok şey öğrendik. En çok da, onurlu bir yaşamın halkın yanında, halkla birlikte mücadele etmek olduğunu öğrendik. İşte bu nedenle, ondan öğrendiklerimiz onu yitirmemize engel oluyor.

Teoman ÖZTÜRK, yıllarca önce, (bugünü de yorumlayan bir tarzla) şöyle diyordu:

Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği baskı, zulüm ve engelleme yöntemlerinin söküp atamayacağına bilinci içinde, bilimi, tekniği emperyalizmin ve sömürgeçlerin değil; halkımızın hizmetine sunmak, her çabayı sürdürmek ve güçlendirmek için, bu yolda inançlı ve kararlıyız...

Bugün bu anlayışla, Teoman Abi Artık Yüreğimizde Gülümsüyor...

Anma Programı

.9 Temmuz 1999 Cuma, saat 17.00 Panel-Forum:
"Geçmişten Geleceğe Teoman Öztürk'le Birlikte TMMOB Örgütlülüğü"

.11 Temmuz 1999 Pazar, saat 11.30'da Çankaya Belediyesi